

De nuværende førtidspensionister kan efter gældende regler vælge at bidrage til ATP på frivillig basis med 50 pct. statslig finansieringsandel. Det har ca. 35.000 eller 13 pct. af alle førtidspensionister valgt at gøre. Bidrag til ATP-ordningen går til alderspension og dødsfaldsydelser til ægtefæller og børn. Førtidspensionister er ikke omfattet af SP-ordningen. De førtidspensionister, der har eller får tilkendt førtidspension efter de indtil den 1. januar 2003 gældende regler, og som har valgt eller vælger at være omfattet af den frivillige ATP-ordning, overgår automatisk til at være omfattet af ordningen, jf. forslaget til ændring af pensionslovens § 33 a, med den deri indeholdte forbedrede statslige finansiering af bidraget. Disse pensionister kan dog fortsat vælge at udtræde af ordningen.

Mange af de kommende førtidspensionister kan have optjent pensionsrettigheder i en arbejdsmarkeds-pensionsordning m.v. De vil derved typisk være sikret en høj dækningsgrad (forholdet mellem rådighedsbeløbet som folkepensionist og rådighedsbeløbet som førtidspensionist). For denne gruppe kan det virke uhensigtsmæssigt at gøre den nuværende frivillige ATP-ordning obligatorisk. For at imødekomme dette foreslås, at førtidspensionister med pensionstilsagn fra ATP og andre pensionsordninger på over 20.000 kr. årligt skal kunne fritages for at betale til ATP-ordningen.

Pensionsydelse og dækningsgrad

For en kommende førtidspensionist vil den årlige ATP-pension ved indbetaling af ATP-bidrag siden pensionistens 25. år udgøre godt 14.500 kr. ved ét fuldt ATP-bidrag. Den supplerende pensionsopsparring vil andrage ca. 18.700 kr. ved indbetaling i samme periode. Den samlede mulige pensionsydelse udgør således ca. 33.200 kr.

Det skal bemærkes, at der er en vis usikkerhed omkring pensionsydelse fra ATP, da en reform af ATP-ordningen er undervejs.

Bidraget til den supplerende pensionsordning er et fast beløb på 4.212 kr., hvilket svarer til ca. 2,8 procent af førtidspensionsydelsen for en reelt enlig førtidspensionist. Bidraget reguleres med satsreguleringsprocenten. Ydelserne fra ATP og den supplerende pensionsordning er ved udbetaling fra det fyldte 65. år livsvarige pensionsydelse.

Forligspartierne er enige om, at et flertal i Folketinget efterfølgende kan ændre på den tekniske udformning af den supplerende pensionsordning.

Det bemærkes, at nærværende lovforslag af hensyn til overskueligheden er udarbejdet under den forudsætning, at Folketinget vedtager L 111 – Forslag til

lov om ændring af lov om social pension (Ophævelse af reglen om tillæg for fiktiv indtægt og ændring af regler for beregning af pensionstillæg til gifte m.v.). Skulle dette ikke ske, vil socialministeren fremsætte ændringsforslag til nærværende lovforslag.

Der forventes senere at blive fremsat lovforslag om konsekvensændringer i anden lovgivning, som dette lovforslag medfører.

Administrative konsekvenser for det offentlige

Der er på finansloven samlet afsat 60 mill. kr. i årene 2000-2003 til efteruddannelse af sagsbehandlere i kommuner og statsamter (de sociale nævn).

Reformen forventes først og fremmest at have administrative konsekvenser i en indkøringsperiode, hvor de kommunale forvaltninger skal vænne sig til at arbejde med det nye tilkendelseskriterium. Efter indkøringsperioden forudsættes de administrative omkostninger ved det nye tilkendelseskriterium at kunne holdes indenfor de ressourcer, der er afsat på området i dag.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget til førtidspensionsreform træder i kraft fra 1. januar 2003. Personer, som er tilkendt førtidspension eller for hvem der er påbegyndt sag herom før 1. januar 2003, er ikke omfattet af forslaget. De økonomiske konsekvenser i dette lovforslag skal ses i forlængelse af de samtidige fremsatte lovforslag om fleksydelse og ændrede regler for fleksjob og ledighedsydelse.

Det er usikkert, hvor mange personer, der vil få tilkendt førtidspension efter arbejdsevnekriteriet. Det skyldes, dels den generelle usikkerhed om det fremtidige omfang af personer med nedsat arbejdsevne, dels usikkerhed om antallet af tilkendelser af førtidspension efter arbejdsevnekriteriet i forhold til det nuværende erhvervsnevnetabskriterium.

Antallet af personer, som i fremtiden vil have nedsat arbejdsevne, som varigt forhindrer dem i at udføre (støttet) beskæftigelse med henblik på selvforsørgelse er således vanskeligt at forudsige.

Ses der på tilkendelser af førtidspension igennem de sidste mange år, er antallet af tilkendelser faldet år for år. Fra knap 30.000 årligt i slutningen af 1980'erne over 20-25.000 i midten af 1990'erne til ca. 13.000 i 1999. Det peger således på, at også omfanget af personer med varigt nedsat erhvervssevne efter gældende regler er vanskeligt at forudsige. Samlet set vil det derfor ikke efterfølgende kunne vurderes, hvad tilkendelsesniveauet ville være ved det nuværende kriterium.

I overensstemmelse med aftalen tager beregningen